

Al taller treballen en un llibre incunable, procedent de la biblioteca del castell d'Escornalbou. FOTO: JOAN REVILLAS

Tasca minuciosa per recuperar les tapes i l'interior d'un llibre del segle XVII. FOTO: JOAN REVILLAS

Talla gòtica procedent del Monestir de Poblet, a la quals s'ha extret una pintura plàstica sobreposada. FOTO: JOAN REVILLAS

ses per a la seva estabilitat», comenta Muñoz. I és que el màxim respecte a l'original, intervenint només en allò imprescindible per garantir-ne la conservació, és una de les premisses de treball d'aquestes especialistes.

En aquest sentit, cal destacar també la intervenció que estan duent a terme per recuperar una talla gòtica del Monestir de Poblet, que havia estat repintada amb pintura plàstica anys enrere. En aquest cas, el treball de Roser Bonfill està consistint en retirar tota aquesta capa de pintura sobreposada sense cap criteri, a més d'un tractament contra insectes xilòfags, entre altres mesures de preservació.

Entre les principals i més recents actuacions en què ha treballat la Unitat hi ha, precisament, la restauració i conservació de més d'un centenar de peces d'art del Monestir de Poblet, que inclou dos escuts heràldics inèdits del segle XIV.

La col·lecció es classifica en obra pictòrica, obra escultòrica i orfebreria. Es tracta d'un fons d'art compost de més de 100 peces propietat del Monestir de Poblet, fruit de donacions o de fons propi que conté objectes litúrgics d'orfebreria, peces d'alabastre i de vidre, taules pintades, pintures sobre tela i metall, escultures de fusta i ivori, entre d'altres.

Un conjunt de gran singularitat històrica i artística, d'entre les

Feina al taller i 'in situ'

Al taller hi ha d'haver unes condicions constants de temperatura i humitat, per conservar les obres de forma adient.

quals destaquen dos pavesos de fusta amb pergamí policromat d'època medieval, la talla excepcional del crist d'ivori i diferents peces d'argenteria. Una exposició sobre el treball que ha suposat es pot veure actualment al mateix monestir.

Una altra de les actuacions especialment recordada és la restauració del retaule de les santes i copatrones de Tortosa Càndia i Còrdula, de la catedral de Santa Maria. El conjunt escultòric, que data de 1671, fa 5 metres d'ample per 7 d'alçada i va estar durant dècades fragmentat en 33 peces i emmagatzemat en unes dependències annexes del temple. S'hi van destinar més de 30.000 hores de treball i va retornar a la catedral l'any 2017.

Entre els treballs de la Unitat de Conservació i Restauració de Béns Culturals hi ha la recuperació també bona part del material científic històric de l'Observatori de l'Ebre, d'elements etnogràfics de la Creu Roja Tortosa, pergamins de la Selva del Camp o antics plànols de Cambrils.

La Unitat ofereix també un treball d'assessorament a ajuntaments i organismes, i estudis de conservació preventiva. N'han fet per a la col·lecció pictòrica de la Fundació Cinca Piqué (Tortosa), per a l'Ajuntament d'Horta de Sant Joan sobre la col·lecció de Robert Anglada, o al de Tortosa sobre la de pintor Gimeno.

L'apunt Criteris clars per a tota intervenció

La feina de conservació i restauració de bens mobles està guiada per criteris consensuats a nivell internacional. Una de les premisses és el màxim respecte a les característiques de la peça o obra d'art original; així com als materials de què està composta. Una altra premissa és, per tant, la mínima intervenció imprescindible, partint de la base que tot envelleix i es degrada. Les actuacions han de ser amb materials estables, de qualitat i sobretot, reversibles, pensant en què es pugui treure en el futur si és necessari. Una altra premissa molt important és que el treball de restauració s'ha de diferenciar de l'original. I per últim, cal fer una acurada documentació de tot els passos donats i la metodologia emprada, que es lliuri al propietari.

«Una altra funció en la que volem posar molt èmfasi és precisament la transferència de coneixement i la difusió, amb xerrades, exposicions i publicacions, com la DeRestaura», remarca Clemente.